Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Поліський національний університет
Національна академія прикладних наук ім. Ігнація Мосціцького в Цеханові (Польща)
Даугавпільський університет (Латвія)
Мазовецька академія в Плоцьку (Польща)
Комратський державний університет (Молдова)
Академія прикладних наук імені Яна Амоса Коменського в Лешно (Польща)
Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Польща)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: СВІТОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Умань, 21 травня 2025 р.)

Умань
2025

УДК 330.34 (477+100) (06)
А43

Головний редактор:

Слатвінський М. А., кандидат економічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Чвертко Л. А., заступник директора з наукової роботи ННІ економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Подзігун С. М., в. о. завідувача кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ящук Т. А., доцент кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку вченою радою
Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 13 від 28 травня 2025 р.)

Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні аспекти
А43 : матеріали ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Умань, 21 трав. 2025 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін.-т екон. та бізнес-освіти та [ін.] ; [голов. ред. М. А. Слатвінський ; редкол. Т. А. Ящук, С. М. Подзігун]. – Умань : Візаві, 2025. – 354 с.

Збірник містить наукові тези ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні аспекти», яка відбулася 21 травня 2025 р. на базі Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали відображають результати досліджень учених, викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти з актуальних проблем розвитку економіки.

УДК 330.34 (477+100) (06)

Матеріали публікуються у авторській редакції.
За підбір і точність наведених фактів, цитат, даних, власних імен та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Бержанір А. Л.
СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ЯК НАПРЯМ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА…… 11
В'юник О. В.
ПРІОРИТЕТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ…….. 15
Гарник О. А., Бадьорко С. В.
РОБОЧИЙ КАПІТАЛ: АНАЛІЗ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ТА СТРАТЕГІЇ ОПТИМІЗАЦІЇ…… 18
Глущенко І. М.
МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК…….. 22
Масло А. І.
МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ФУНДАМЕНТАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ОРГАНІЗОВАНИХ ТОВАРНИХ РИНКІВ…….. 25
Мельник В. В., Мусієнко О. С., Барков І. М.
БАНКІВСЬКА СИСТЕМА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ…….. 29
Павлюк А. А.
РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ…….. 32
Тарабановський П.
РОЛЬ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В МЕХАНІЗМІ МОТИВАЦІЇ КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ…….. 36
Ткачук С. П., Загрибельний Д. А.
ПРИЙНЯТТЯ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ У ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ…… 40
Ткачук С. П.
БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ: ФАКТОРИ ТА ЗАСОБИ ЇЇ ГАРАНТУВАННЯ…….. 45
Чирва Г. М., Лопушенко Я. В.
ЦИФРОВА СПАДЩИНА ВІЙНИ: ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА АНАЛІЗУ ДОКАЗІВ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ПОКОЛІНЬ ТА ПРАВОСУДДЯ…… 48

Шепель О. С.
РОЛЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОВГОСТРОКОВОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ: МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ ПІДХІД…… 52

СЕКЦІЯ 2. ІННОВАЦІЇ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

Богашко О. Л., Головко О. М.
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ…… 58
Заїчко І. В., Хижняк О. В.
ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЦІ……. 63
Ілляшенко С. М., Ілляшенко Н. С.
КОНФЛІКТИ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ІДЕНТИФІКАЦІЯ І СПОСОБИ РОЗВ'ЯЗАННЯ…… 67
Логінова О. А.
СТАРТАПИ ЯК КАТАЛІЗАТОРИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ: РОЛЬ МОЛОДІЖНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО ЗРОСТАННЯ…… 70
Мельник В. В., Поштарук Є. О., Шклярук Р. О.
ПІДТРИМАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ДОПОМОГОЮ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ……... 73
Пилявець В. М., Захарчук О. Ю.
НЕОБХІДНІСТЬ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ……... 76
Підлісний Є. В., Ківа А. Д., Михайлевська С. Я.
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ……. 81
Підлісний Є. В., Кравченко Б. В., Пожарницький В. Є.
ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ…….. 84
Степовий С. М.
ВИКОРИСТАННЯ ВІЙСЬКОВИХ СТРАТЕГІЙ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЯМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ……. 88
Яворська В. О.
БІРЖОВА ТОРГІВЛЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИМНИЦТВА…….. 92
Яніцький М. М.
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ….. 95
Ящук Т. А., Турчіна М. В.
СУТНІСТЬ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ…… 99

Kaczmarczyk P.
THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE BY POLISH ENTERPRISES IN 2021–2024 – ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF THE PHENOMENON OVER TIME, TAKING INTO ACCOUNT ECONOMIC ISSUES…….. 103

СЕКЦІЯ 3. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Бащенко Ю. О.
КЕРУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ЗМІНАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТА ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ……. 107
Бевз А. П.
ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ЩОДЕННИХ РУТИН В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ…… 110
Білошкурська Н. В., Кифорук Л. С.
ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ……. 115
Бурдейна О. О., Малярчук Н. Н.
РОЛЬ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БАЛАНСУ МІЖ РОБОТОЮ ТА ОСОБИСТИМ ЖИТТЯМ…… 118
Вилєгжанін С. В.
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ІТ-ПРОЄКТІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ТА ПЛАТФОРМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ…... 121
Гвоздєй Н. І., Рибчак В. І.
КОМПЛАЄНС-МЕНЕДЖМЕНТ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ… 123
Гуменюк А. В.
УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В СОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМАХ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА…… 128
Дячук В. А.
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ В ПРОЦЕСІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ…… 131
Гарматюк О. В., Караман О. М.
ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ…… 134
Князєва О. А.
СИСТЕМА ПРОАКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА…… 138
Колісніченко М. М.
МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ НА ПРИКЛАДІ (ПРАТ «РОШЕН»)…… 141

Корнієнко Т. О.
ФОРМУВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ У ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ……. 144
Левицький Б. Я., Сухенко С. А., Кравцов В. В.
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ БЕЗВІДХОДНОГО ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ…… 147
Лопушенко Я. В., Ящук Т. А.
ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ VUCA-СЕРЕДОВИЩА…….. 150
Лутай Л. А.
HR-МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ……. 155
Любивий О. М.
РОЗВИТОК КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ... 158
Михайляк О. Л., Малярчук Н. М.
ЕТИКА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ……. 161
Немченко Т. А., Кошелєв А.
РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ЗАПОБІГАННІ ТА ПОДОЛАННІ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ……... 164
Подзігун С. М.
MODERN ASPECTS OF PROJECT TEAM MANAGEMENT……. 167
Приймак Т. С.
МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ РИНКУ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НОВА ПОШТА)……. 171
Савенко А. Ю.
СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ПРОДОВОЛЬЧОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ…….. 174
Світовий О. М.
ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІННІ ІТ-ПРОЄКТАМИ…… 177
Сидоренко Н. Р.
СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ…… 180
Солом'яний О. О.
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА…… 184
Сторожук О. В., Сокуренко О. Ю.
ВПЛИВ ГНУЧКОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ НОВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ІТ-КОМПАНІЙ….. 187

Томашевський Ю. М.
РОЗВИТОК БРЕНДИНГУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДХОДІВ І СУЧАСНІ ТРАКТУВАННЯ…….. 190
Феденко Д. А.
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ…….. 195
Фоменко Н. А.
МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ……. 198
Шведюк В. Ю.
СИСТЕМА МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ……. 202
Ящук Т. А., Бурдейна О. О.
ВПЛИВ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ…….. 205
Ящук Т. А.
СУТНІСНІ ОЗНАКИ І КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОГО САМОМЕНЕДЖМЕНТУ…… 210
Chernov A. O.
THE ROLE OF MOTIVATION IN ENSURING THE CREATION OF AN EFFECTIVE PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM IN IT ENTERPRISES……. 214
Pacheva N. O.
SOCIAL AND LABOR RELATIONS IN WARTIME…… 216

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ
Вінницька О. А., Богоріл А. О.
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ……... 220
Глуша А. С.
ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИМИ КОМПАНІЯМИ Ф'ЮЧЕРСІВ НАД ФОРВАРДАМИ…….. 223
Кузнєцов О.
ПРІОРИТЕТНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ…….. 226
Лукашенко Л. В.
МЕНЕДЖМЕНТ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ: ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ……. 230
Осадчук Н. В.
СУЧАСНИЙ СТАН ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ……. 234

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Вінницька О. А., *канд. екон. наук, доцент*,
Богоріл А. О*., здобувач вищої освіти*,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Розмір, динаміка зростання та загальна ефективність діяльності будь-якого підприємства значною мірою визначаються його фінансовими можливостями, які визначаються його фінансовим потенціалом. Це поняття охоплює сукупність фінансових ресурсів, джерел їх формування, здатність підприємства мобілізувати кошти, ефективність їх розміщення та використання відповідно до обраної стратегії розвитку. Фінансовий потенціал є основою для реалізації виробничих, інвестиційних, інноваційних та соціальних ініціатив підприємства.

Ефективне використання фінансового потенціалу залежить від якості системи управління, яка має бути комплексною, адаптивною та стратегічно орієнтованою. Вона включає як процеси формування самого потенціалу, так і його цілеспрямованого розвитку в контексті досягнення цілей підприємства. Розвинене фінансове управління дає змогу координувати зусилля всіх учасників господарської діяльності та забезпечувати сталу конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Удосконалення системи управління фінансовим потенціалом підприємства є складним завданням як з наукової, так і з практичної точки зору. Воно потребує комплексного підходу, який передбачає системні, цілеспрямовані дослідження та вирішення проблем. Особливу увагу слід приділяти вибору адекватних методів аналізу, розробці науково-методичних засад та створенню організаційно-економічних основ, а також ефективних механізмів управління фінансовим потенціалом [3].

Оцінка фінансового потенціалу підприємства є фундаментальною складовою ефективного управління та стратегічного планування. Цей процес складається з декількох етапів, кожен з яких відіграє важливу роль у формуванні комплексного розуміння фінансового стану організації. Від оцінки поточних фінансових ресурсів до розробки стратегій їх оптимізації - ці етапи в сукупності охоплюють весь спектр дій, необхідних для ретельного аналізу фінансового потенціалу.

Починаючи зі збору та аналізу даних, кожен етап спрямований на поглиблене вивчення різних аспектів фінансової діяльності. Це включає не лише оцінку поточних фінансових показників, але й прогнозування майбутніх тенденцій, виявлення потенційних ризиків та вивчення можливостей для зростання. По суті, цей процес покликаний надати керівництву організації надійну, засновану на даних інформацію, яка сприяє прийняттю обґрунтованих та ефективних рішень, тим самим підвищуючи як стабільність бізнесу, так і його довгостроковий розвиток.

Як зазначають Марченко В. М. та Бондар А. І., «управління фінансовим потенціалом підприємства вимагає стратегічного підходу до використання його фінансових ресурсів, включаючи впровадження ефективних методів та інструментів фінансового менеджменту. Цей процес має на меті оптимізувати операційну діяльність та забезпечити її ефективність. Основні завдання управління фінансовим потенціалом включають [2]:

– мобілізацію фінансових ресурсів, які є вирішальними для підтримки продуктивного виробничого процесу;

– аналіз та виявлення шляхів збільшення прибутку і рентабельності, а також забезпечення виконання поточних зобов'язань перед стейкхолдерами;

– регулярну перевірку та контроль за раціональним використанням наявних фінансових ресурсів».

У сучасних умовах ринкової економіки, які характеризуються високою динамікою, непередбачуваністю зовнішнього середовища, підвищеною конкуренцією, особливої ваги набуває стратегічне управління фінансовим потенціалом. Його завдання полягає не лише у збереженні поточних позицій підприємства, а й у формуванні фінансової бази для реалізації довгострокових планів, інвестиційної та інноваційної діяльності. Саме стратегічне управління передбачає

гнучкість у прийнятті рішень, адаптацію до зовнішніх викликів і використання сучасних інструментів фінансового менеджменту [1].

Варто наголосити, що ефективне управління фінансовим потенціалом прямо пов'язане із забезпеченням сталого розвитку підприємства. Такий розвиток включає три взаємопов'язані складові: економічну, соціальну та екологічну. З економічної точки зору фінансовий потенціал створює умови для зростання, масштабування діяльності, підвищення продуктивності та конкурентоспроможності. Соціальна складова охоплює можливість інвестування у підвищення якості праці, підтримку персоналу, реалізацію соціально важливих ініціатив. Екологічний напрям передбачає здатність підприємства фінансувати енергоощадні технології, зменшувати шкідливий вплив на довкілля, брати участь у національних та міжнародних екологічних програмах.

Фінансовий потенціал є водночас і результатом ефективного фінансового управління, і умовою сталого функціонування підприємства в майбутньому. Його формування повинно враховувати інноваційний розвиток підприємства, можливість розширення ринків збуту, впровадження нових продуктів і технологій, забезпечення екологічної відповідальності. Здатність підприємства швидко адаптуватися до змін у ринковому середовищі, долати фінансові кризи, протистояти зовнішнім загрозам прямо залежить від гнучкості й ефективності управління фінансовим потенціалом.

Таким чином, можна зробити висновок, що інтегрований підхід до управління фінансовим потенціалом підприємства є ключовим елементом формування його довгострокової стратегії. Він забезпечує не лише фінансову стабільність і прибутковість, а й створює передумови для досягнення цілей сталого розвитку. У сучасних умовах глобалізації та цифрової трансформації саме фінансова стійкість, що базується на ефективному управлінні фінансовим потенціалом, стає основою зростання економічної, соціальної та екологічної відповідальності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Вінницька О. А., Чвертко Л. А., Корнієнко Т. О. Теоретична сутність та значення фінансової стійкості підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2020. №11/3. С. 25–29. URL: https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2888ad1d-d637-42dc-9d26-1b707c076709/content.

2. Марченко В. М., Бондар А. І. Управління фінансовим потенціалом підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: ttp://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6644.

3. Кизим М. О., Забродський В. А., Зінченко В. А., Копчак Ю. С. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства : монографія. Харків: Вид. дім «ІНЖЕК», 2013. 144 с.

ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИМИ КОМПАНІЯМИ Ф'ЮЧЕРСІВ НАД ФОРВАРДАМИ

Глуша А. С., *здобувач ступеня PhD,*
Національний університет біоресурсів
і природокористування України

У сучасній економіці ефективне управління ризиками являється одним із ключових факторів успішної діяльності будь-якої компанії, особливо у галузях, що залежать від коливань цін на сировину, валютні курси чи інші фінансові інструменти. В умовах розвитку світової економіки широкого розповсюдження набули біржові ф'ючерсні контракти, які є ефективним інструментом управління ризиками та прозорим способом формування ціни активів. Українські підприємства, з огляду на нестабільність ринків і валютних курсів, мають великий інтерес до засобів хеджування. Водночас помітною є тенденція – більшість компаній надають перевагу укладанню форвардних контрактів, тоді як потенціал ф'ючерсів залишається недооціненим [2].

Щоб розуміти проблему, варто спочатку коротко окреслити сутність ф'ючерсів і форвардів. Форвардний контракт – це угода між двома сторонами, яка передбачає купівлю або продаж певного активу за фіксованою ціною у майбутньому. Форварди, як правило, не торгуються на біржі, і умови контракту узгоджуються безпосередньо між учасниками угоди. Це робить їх гнучкими, але водночас підвищує ризики контрагентської невиконання [3]. Ф'ючерсний контракт – це стандартизований біржовий інструмент, який також передбачає купівлю або продаж активу у майбутньому за фіксованою ціною. Однак умови таких контрактів уніфіковані, а торгівля відбувається на регульованих біржах. Завдяки маржинальній системі та щоденному розрахунку прибутків/збитків ризики контрагентів мінімізовані [4].